

E civitate Siepurii Keismark, quae ab aliquibus Graeca voce Ty-
ropolis dicitur, ad radicem Carpathi montis, ubi juga eius altissima
sunt, sila. Calendis IIbris Anno 1589.

Πατριάρχῃ
Carissimus, omnique pietatis, eruditionis
et virtutis laude prestantissimus Viro
Dño Davidi Parei Francofurtensi
Eclesiae coelestem veritatem fidelissime
propaganti in inelyta Academia Heidelber-
gensi, Dño et Amico plurimum observando.

Pietati tuae omni officio et studio
adulantis
Sebastianus Ambrosius, Pastor
Eclesiae Keismariensis.

114)

Benedictio IETHOVÆ super te.

Ornatissime vir et Frater in Christo plurimum observanda, quod
hominis nec de facie nec de nomine noti literas nunc legis, tua
ipsius humanitas et beneficia fecerunt. Ex quo enim M. David
Parei nomen, non tam ex illa sanctorum literis, quam ex opere
istius Biblico à te exornato, mihi innotuit, exarsit animus meo
mirifico quodam tui amore. Et siquidem studia mea utilissimo
tuo labore, non parum quotidie adjuvantur, ingratitude criminem
vix videbar posse effugere, si multo quasi à te beneficia
acciperem maxima: quid enim coelestis doctrina communi-
one in vita magis? et fuit instar eadem ita silentio obvae-
rem, ut nec epistolis aliquo gratitudinem meam testificarer.
Auxit deinde amorem meum erga te, heroua sane animi tui
celitudine, quae mirifice mihi affulsit et defensione ista, im-
puri istius et crudelis syrophante smidini calumniae et men-
daciis proximè opposita. De qua tanto tibi maiorem gratiam
habeo in conspectu Dei nostri, quanto tu dexterius et circum-
spectius ex firmissimis scripturae fundamentis, singula capita
doctrinae demonstrasti, contrariosq; fumos dissipasti. Quantope-
n. quod nos etiam Operantales, et Praedicatores Laynatos, et pro
reliquis Apostata quidam Michael Colety furioso isti Schmiedino
succinuerint, et virulentas ipsius chartas ad populum pro con-
one decantarent, longum et tedium esset recitare. Hoc agit
scilicet Satana, ut quemadmodum sub exoso Calvinii nomine
saluberrimam doctrinam de S. Coena populo eripuit; Ita
nunc sub Parei titulo tota Biblia suspecta reddat, et tantum non
penitus

peritus è manibz simplicium excutiat; Ad quem scopum Pontifi- de Ho 1589.
 cios simul et istos jam dudum collimare, mihi et multis alijs
 pijs dubium non est. Id quod tu ipse in scripto illo tuo non obscure
 ostendisti. Vindicat hoc modo deo extremam hominum ingratitude,
 qui quod maximo ipsorum bono datum erat, hoc illi prius et contemnen-
 do et damnando amittunt, quam aut probent aut intelligant. Ago
 autem gratias deo nostro et Domino Jesu Christo, tum de ipsius verbo
 constantia et animi fortitudine, quam ut cumulatius adies in vo-
 bis augeat, assidue precari non desistam. De Ecclesiarum nostra-
 rum statu nihil attinere arbitror multis exponere, est n. penè
 idem, qui fuit ante biennium vel triennium, de quo non pauca
 ad vos relata esse existimo. Nisi quod quia antea x̄p̄ulo, erant
 diaphosphiste, nunc planè x̄b̄v̄elo, evaserunt, et nullum non
 lapidem movent, quo nos per vulgi seditionem ejiciant, ita
 uti M. Joachimum Keckermannum virum probatissima fidei
 et vitæ exturbaverunt. Noverunt n. illud; O x̄os b̄v̄r x̄p̄ud̄ia
 d̄avor̄ k̄k̄or̄. Sed dominatur tamen Christy in medio irini-
 corum suorum. Atq; eò jam per dei gratiam res devenit, ut
 quò ipsi frendant et tumultuentur impetuosius et impuden-
 tius, eò jam pluribz oculos aperiatur Dominus, ut lucem veri-
 tat̄ agnoscant, et mendacio longe proferant. Nos b̄v̄r Christy
 non desunus nostro officio, tum docendo, tum coarguendo, tum
 refutando possidentes interim animas nostras per patienti-
 am, quâ hac tempestate omnibz pijs apprimè opus esse intel-
 ligimus. Non abuterer tua humanitate prolixius scribendo. Sed
 datur tamen mihi nunc necessitas primis quoq; huc mejs liti-
 ris rogandi, simul initium apud te facere, et vix quoddam
 officii tibi imponere. In quo equidem Amicorum petitioni
 potius, quam aut naturæ aut pudori meo obsequor. Sed con-
 fusus tua pietate et humanitate p̄p̄ub̄ia utar. Mititur
 ad vos adulescens Balthasar Pancratius, qui hæc tibi reddit,
 Elia Pancratij frater, ad uberiores cultum ingenii in vestra
 sapientia capeffendum. Usus est meâ institutione, per quadri-
 ennium ferme, quam Stavogardie ad versam ludimoderato-
 rem agerem. Deinde Praeceptorem habuit D. Jacobum Fabricium,
 Gymnasij nostri Rectorem et vita et fide verum Theologum.
 Tandem Elbingam missus est ad Thomam Rotum, cujus forte
 literas tibi etiam exhibebit. Nunc verò gratulor ipsi pluri-
 mum de eo sapientie Praeceptore et expositore, qui omnium
 dignissimè Audiosq; sapientie in Academia Heidelbergensi
 profectus est; Et te oro, ornatissime mihi hæc, omnibzq;

precibus te obtestor, per beneficentiam Dei et servatoris nostri, et per
 illum tuum amorem, quo literas et literarum amantes prosequeris,
 Adolescentem hunc amore et benevolentia tua complectare, totumque
 tibi devincias. Et quoniam is honesto quidem genere, et optimis paren-
 tibus natus, ea tamen mediocritate fortunatus est, ut se in longinqua
 et exrema regione difficulter suis facultatibus sustentare possit;
 Verecundè etiam hoc ab te peto si vides quantum mihi sumam
 ut si qua in re commendatione, et opera tua juvare eum poteris,
 quod certe poteris, ei ut ne desit. Impedior verecundia ne pluribus ver-
 bis te rogem, si tamen intellexero, literas meas aliquid ponderis
 apud te habuisse. dupliciter gaudebo: primum n. Paneratio meo
 accommoda vero. Deinde mihi ad amicitiam tuam quasi fores
 et aditum patefecero, quo certe nihil mihi contingere potest
 optabilius. Cuius gratiam habere et cupio et cupio. Et quid de
 utroque sperare debeam, primis quoque literis ex te ipso intelligere
 cupio. Vale feliciter cum omnibus symmisticis fratribus charissi-
 mis, exoptatissime Dñe Frater. Dominus Jesus magis ac magis
 tibi benedicat, spiritu suo te confirmet, et ad Ecclesiam Orthodoxam
 edificium perficiendum conservet. Amen. Data aulo xedibus
 Dantisci vi. Junij stylo veteri. Anno ultime designationis
 1589.

Clarissimo viro et omni Virtute,
 doctrina, eloquentia, ornatissimo,
 Dño M. Davidi Pareo, gubernanti
 studia juventutis in celeberrimo sapi-
 entiae collegio apud Heidelbergenses
 Dño et amico suo jamè colendo et ob-
 servando
 Heidelberg.

Tuam Excellentiam
 reverenter colens
 Samuel Lindemann, Rector
 Ecclesiae Dantiscanorum.

115)

J. Ottoni à Granrad David Pareus S.
 Nobilissime ac Præstantissime Dñe Granradi. Hæc ad D.
 Petiscum scripta, significaret tibi: Illustrissimo Principi me exem-
 plaria Apologie meæ, Deo volente, postmodum, vel quando ejus
 celsitudo voluerit, atque etiam vobis exhibituram esse. Unum
 jam cuperem cognoscere, an consultum judicetis, etiam pro
 Illustrissima Domina nostra exemplar parari, quod celsi-
 tudini ejus exhibeatur. Fortè sic ad causam cognitionem invi-
 tata, de re ipsa et de illius antagonista meo, à quo multum
 pendere videbatur, auctoritate rectius judicare diceret. Quia
 tua sit sententia, queso uno verbo per hanc famu-
 lum nostrum.